

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 3rd
International Scientific
and Practical Conference

**CONCEPTS FOR THE DEVELOPMENT OF
SOCIETY'S SCIENTIFIC POTENTIAL**

Prague, Czech Republic
19-20.11.2022

Scientific Collection
INTERCONF+

No 27 [133]
November, 2022

OPEN ACCESS

Scientific Collection «InterConf+ »

No 27(133)

November, 2022

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 3rd International
Scientific and Practical Conference

CONCEPTS FOR THE
DEVELOPMENT OF SOCIETY'S
SCIENTIFIC POTENTIAL

PRAGUE, CZECH REPUBLIC

November 19–20, 2022

PRAGUE
2022

UDC 001.1

S 40 *Scientific Collection «InterConf+»*, 27(133): with the Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference «Concepts for the Development of Society's Scientific Potential» (November 19-20, 2022; Prague, Czech Republic) by the SPC «InterConf». Author-publishers miscellaneous, 2022. 435 p.
ISSN 2709-4685
DOI 10.51582/interconf.19-20.11.2022

EDITOR

Anna Svoboda
Doctoral student
University of Economics;
Czech Republic
annasvobodaprague@yahoo.com

COORDINATOR

Mariia Granko
Coordination Director in Ukraine
Scientific Publishing Center
«InterConf»; Ukraine
info@interconf.top

EDITORIAL BOARD

Temur Narbaev (PhD)
Tashkent Pediatric Medical Institute,
Republic of Uzbekistan;
temur1972@inbox.ru

Nataliia Mykhalitska (PhD
in Public Administration)
Lviv State University of
Internal Affairs; Ukraine

Dan Goltsman (Doctoral student)
Riga Stradiņš University;
Republic of Latvia;

Katherine Richard (DSc in Law),
Hasselt University; Kingdom of Belgium
katherine.richard@protonmail.com;

Richard Brouillet (LL.B.),
University of Ottawa; Canada;

Stanyslav Novak (DSc in Engineering)
University of Warsaw; Poland
novaks657@gmail.com;

Kanako Tanaka (PhD in Engineering),
Japan Science and Technology
Agency; Japan;

Mark Alexandr Wagner (DSc. in Psychology)
University of Vienna; Austria
mw6002832@gmail.com;

Alexander Schieler (PhD in Sociology),
Transilvania University of Brasov;
Romania

Svitlana Lykholat (PhD in Economics),
Lviv Polytechnic National University;
Ukraine

Dmytro Marchenko (PhD in Engineering)
Mykolayiv National Agrarian University
(MNAU); Ukraine;

Rakhmonov Aziz Bositovich (PhD in Pedagogy)
Uzbek State University of World
Languages; Republic of Uzbekistan;

Mariana Vereskliia (PhD in Pedagogy)
Lviv State University of Internal
Affairs; Ukraine

Dr. Albena Yaneva (DSc. in Sociology
and Antropology),
Manchester School of Architecture; UK;

Vera Gorak (PhD in Economics)
Karlovarská Krajská Nemocnice;
Czech Republic
veragorak.assist@gmail.com;

Polina Vuitsik (PhD in Economics)
Jagiellonian University; Poland
p.vuitsik.prof@gmail.com;

Elise Bant (LL.D.),
The University of Sydney; Australia;

George McGrown (PhD in Finance)
University of Florida; USA
mcgrown.geor@gmail.com;

Vagif Sultanly (DSc in Philology)
Baku State University;
Republic of Azerbaijan

Kamilə Əliağa qızı Əliyeva (DSc
in Biology)
Baku State University;
Republic of Azerbaijan

Please, cite as shown below:

1. Surname, N. & Surname, N. (2022). Title of an article. *Scientific Collection «InterConf+»*, 27(133), 21-27. <https://doi.org/10.1080/interconf...>

This issue of Scientific Collection «InterConf» contains the materials of the International Scientific and Practical Conference. The conference provides an interdisciplinary forum for researchers, practitioners and scholars to present and discuss the most recent innovations and developments in modern science. The aim of conference is to enable academics, researchers, practitioners and college students to publish their research findings, ideas, developments, and innovations.

TABLE OF CONTENTS

BUSINESS ECONOMICS

	Əfəndiyeva H.C. Kərimova A.S.	AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDA KOMMERSİYA BANKLARININ FƏALİYYƏTİNİN İQTİSADİ- RİYAZİ MODELLEŞDİRİLMƏSİ	7
	Мехди Ф.З.	ТЕОРИЯ ДИФФУЗИЙ ИННОВАЦИИ	25
	Уманець Т.В. Шаталова Л.С.	ФОРМУВАННЯ НОВИХ ФОРМ НЕСТАНДАРТНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	32

REGIONAL ECONOMY

	Ципліцька О.О.	ЧИННИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ	47
---	----------------	--	----

MANAGEMENT

	Зарудна О.С.	МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ СТРАТЕГІЧНИХ ДОКУМЕНТІВ У ПРОМИСЛОВОСТІ: ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД ТА ЙОГО ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ У ВІТЧИЗНЯНУ ПРАКТИКУ	60
---	--------------	---	----

FINANCE AND CREDIT

	Ayyubova N.S. Gasimova M.Q.	EMPIRICAL ANALYSIS OF DEPENDENCIES BETWEEN THE CURRENT ACCOUNT OF THE BALANCE OF PAYMENTS IN AZERBAIJAN AND SOME MACROECONOMIC INDICATORS	69
	Ayyubova N.S. Mammadli A.V.	STATISTICAL ANALYSIS OF INEQUALITY IN THE DISTRIBUTION OF INCOME AND EXPENSES OF THE POPULATION IN THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN	86
	Аврамчук Л.А. Костюк К.Д.	ВПЛИВ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ЯКІСТЬ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ	101

PEDAGOGY AND EDUCATION

	Kononets N.	INTEGRATION OF FORMAL AND INFORMAL EDUCATION AS A DIDACTIC CONDITION FOR THE PROFESSIONAL GROWTH OF FUTURE SPECIALISTS IN THE INFORMATION ACTIVITIES OF THE ENTERPRISE	108
	Nestulia O.O. Nestulia S.I.	THE ORGANIZATION OF THE PROJECT ACTIVITY OF MASTER'S STUDENTS OF THE «PEDAGOGY OF HIGHER EDUCATION» EDUCATIONAL PROGRAM IN CONDITIONS OF BLENDED LEARNING	115
	Алтухова А.В. Малий В.В.	ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНА КОНЦЕПЦІЯ М. БОЙЧУКА	122

	Алтухова А.В. Сітнік І.І.	ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ ЕСТЕТИЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ЗАСОВАМИ ГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА	128
	Бугаєвська Ю.В.	ЗДАТНІСТЬ СТУДЕНТІВ ФОРМУЛЮВАТИ ЦІЛІ У ПРОЦЕСІ ОВОЛОДІННЯ КОРПОРАТИВНОЮ КУЛЬТУРОЮ	137
	Гречаник О.Є. Кабанська О.С.	ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	143
	Сич Т.В.	ПОРІВНЯННЯ ЗМІСТУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТ В ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ В УНІВЕРСИТЕТАХ США ТА УКРАЇНИ	150

PHILOSOPHY AND COGNITION

	Федченко Ю.О.	ЛЮДИНА І СВІТ	158
---	---------------	---------------	-----

PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY

	Гордиенко- Митрофанова І.В. Цемма Л.Ю. Гоголь Д.М.	ТРАНСФОРМАЦІОННА ПСИХОЛОГІЧЕСКА ІГРА «МЕДКАРТА»: ІНТЕГРАЦІЯ КОНЦЕПЦІЙ 7К ІГРИВОСТІ І МЕТОДА ПОЗИТИВНОЇ ПСИХОТЕРАПІЇ	181
---	---	---	-----

PHILOLOGY AND LINGUISTICS

	Bondarenko K. Balan S.	MILITARY TERMS IN THE MODERN WAR FILMS: TRANSLATION ISSUES	189
	Zviahina H.O. Pototska O.I.	THE FUNCTION OF DIALOGUES IN «AENEAS AND THE LIVES OF OTHERS» BY YURI KOSACH	207

ARTS, CULTURAL STUDIES AND ETHNOGRAPHY

	Алтухова А.В. Сорока К.В.	ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬОГО ОФОРМЛЕННЯ КНИГИ ТА КНИЖКОВОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ	219
---	------------------------------	--	-----

HISTORY AND ARCHEOLOGY, ARCHIVAL STUDIES

	Bekmuradov S.T.	FROM THE HISTORY OF THE STUDY OF THE CHAGATAI ULUS GOVERNANCE SYSTEM	227
---	-----------------	---	-----

ASTRONOMY, SPACE AND AVIATION

	Palii O. Lapkhanov E. Svorobin D.	SPACE-BASED DISTRIBUTED ENERGY SYSTEM	237
---	---	---------------------------------------	-----

PEDAGOGY AND EDUCATION

 DOI 10.51582/interconf.19-20.11.2022.014

Підготовка майбутнього педагога до інноваційної діяльності

**Гречаник Олена Євгенівна¹,
Кабанська Ольга Сергіївна²**

¹ кандидатка педагогічних наук, доцентка,
завідувачка кафедри наукових основ управління;
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди; Україна

² кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри англійської філології;
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди; Україна

Анотація.

У статті уточнено суть понять «педагогічна інновація», «інноваційна діяльність», запропоновано критерії якості педагогічної інновації – новизна, оптимальність, можливість творчого застосування, результативність; визначено напрями інновацій в освіті; схарактеризовано риси педагога-інноватора; висвітлено засоби підготовки майбутнього педагога до інноваційної діяльності.

Ключові слова:

інновація
інноваційна діяльність
педагог
засоби підготовки
ділова гра
кваліметрична модель

PEDAGOGY AND EDUCATION

Проблеми педагогічної інноватики є пріоритетними в науковій педагогіці навіть за умов воєнного стану, оскільки і топ-менеджери освітньої сфери, і науково-педагогічні працівники, і вчителі-практики не припиняють пошуку стосовно оновлення змісту, умов, технологій і засобів освіти; досліджують методологічні, аксіологічні, праксіологічні, методичні її аспекти. Так, педагогічним інноваціям присвячені роботи В. Григораша, О. Григораш, О. Касьянкової, О. Мармази, О. Попової та інших. У дослідженнях Є. Кайлюка, Т. Куценко, О. Темченко, Т. Хлебнікової, Р. Черновол-Ткаченко розглянуто теоретичні та практичні аспекти підготовки педагогічних і науково-педагогічних працівників до інноваційної діяльності, роль керівників у цьому процесі. Проте потребують уточнення поняття «педагогічна інновація», «інноваційна діяльність» та засоби підготовки майбутнього вчителя до інноваційної діяльності.

Дефініція «інновація» є доволі усталеною, у перекладі з латинської означає «нове», «нововведення». Щодо терміну «педагогічна інновація», тут не існує одностайної думки. Деякі дослідники розуміють її як результат творчого процесу оригінальних, нестандартних рішень різноманітних педагогічних проблем. На думку Л. Даниленко, педагогічна інновація є процесом упровадження оновлених чи вдосконалених теорії та практики освіти, який оптимізує досягнення мети [1]. Також ми поділяємо думку В. Курило стосовно того, що необхідно розрізняти такі категорії як «педагогічні інновації» й «педагогічні новації»: «педагогічні інновації – процес залучення до практики освітніх технологій, у результаті впровадження яких підвищуються показники досягнень структурних систем і компонентів освіти»; «педагогічні новації» – нові ідеї в педагогіці, зорієнтовані на зміни різних структурних систем і компонентів освіти» [2].

Узагальнивши роботи науковців із інноваційної педагогіки й управління закладами освіти [3; 4; 5], ми пропонуємо використовувати такі критерії якості педагогічної інновації:

– новизна – ступінь нового, що пропонує педагог, у змісті, технології, методиці, методах, прийомах. Це може бути абсолютна новизна, або системна, або локальна, або суб'єктивна – усе залежить від досвіду педагога, його обізнаності;

PEDAGOGY AND EDUCATION

- оптимальність - передбачає співвіднесення витрат учасників освітнього процесу з отриманими результатами. Ці витрати (моральні, матеріальні, фізичні, економічні тощо) мають бути адекватні результатам, які гарантує та чи інша інновація;

- можливість творчого застосування - ідеться про можливість використовувати не вчу інновацію як масову, після її апробування вчителями-інноваторами. Саме так запропонована інновація «не загубиться» та сприятиме підвищенню якості освіти й освітньої діяльності;

- результативність - передбачає певну сталість позитивних результатів у діяльності педагогів, технологічність у вимірюванні результатів освіти, можливість спостерігати за цими результатами й фіксувати їх, однозначно їх розуміти.

Інновації в освіті можуть торкатися таких напрямів:

- управління освітою, закладами освіти, управлінські технології;

- фінансування освіти;

- матеріально-технічне забезпечення;

- зміст освіти;

- педагогічні технології;

- технології особистісно-професійного розвитку педагогів.

Провідною функцією інноваційної діяльності є зміна, розвиток способів і механізмів функціонування суспільства в усіх сферах життєдіяльності.

Підготовка вчителя до інноваційної діяльності набуває суттєвого значення саме під час його навчання у виші. Саме в роки навчання майбутній педагог має відчутти й усвідомити необхідність постійного розвитку, оновлення, руху до досконалості. У цей час необхідно дотримувати таких вимог, як: організація особистісно зорієнтованого навчання; забезпечення здобувачам освіти свободи вибору, свободи висловлення думок; спонукання студентів до професійного самовдосконалення засобами самонавчання й самовиховання.

Забезпечити організацію особистісно зорієнтованого навчання, на думку Т. Хлебнікової, можна такими шляхами: 1) педагог виступає в ролі консультанта, який здійснює педагогічну розвивальну допомогу індивіду, створює позитивну атмосферу, у якій індивід вільно висловлює свою точку зору,

PEDAGOGY AND EDUCATION

ураховує навчальні можливості кожної особистості, аналізує й оцінює їх індивідуальні способи навчальної діяльності [6]. З огляду на це в сучасному освітньому процесі нашого вишу використовуємо різні навчальні ресурси: Moodle, Zoom, Meet, Classroom тощо. Процес навчання відбувається переважно в синхронному режимі, проте в разі необхідності здобувач має можливість долучитися до опанування навчального матеріалу в асинхронному режимі, наприклад у таких випадках: немає фізичної можливості під'єднатися до онлайн-заняття, що є характерною особливістю навчання в період воєнного стану; здобувач потребує додаткового перегляду лекції або певної її частини для розуміння навчального контенту або якісного виконання самостійної роботи; студент не задоволений темпом заняття, що є занадто уповільненим або швидким і не відповідає його індивідуально-психологічним особливостям. Крім зазначеного, під час виконання завдань самостійної роботи, підсумкового чи модульного контролю викладачі надають можливість вибору цих завдань – як теоретичних, так і практичних, – що може бути обумовлено індивідуальними запитами, потребами здобувача. Сьогодні наші студенти також мають змогу визначатися в термінах виконання запропонованих завдань і надсилати їх викладачам у зручний для себе час, який вони використали для опанування освітнього компонента (ОК). Диферсифікованими є джерела навчання студента: список рекомендованих джерел передбачає наявність базової та додаткової літератури, робочими навчальними програмами передбачено перелік інформаційних ресурсів до ОК, силабус навчальної дисципліни.

Свободу вибору в освітньому процесі забезпечуємо такими засобами: вибір здобувачами освіти ОК циклу загальної підготовки, вибір здобувачами освіти ОК циклу професійної підготовки; вибір теми кваліфікаційної роботи бакалавра (магістра), вибір наукового керівника, вибір виховних, наукових заходів (конференції, олімпіади, конкурси тощо) і форми участі в них, вибір своєї ролі в органах студентського самоврядування тощо. Свобода висловлення думок має підтримуватися всіма науково-педагогічними працівниками на навчальних заняттях, у процесі практичної підготовки і, безумовно, у процесі науково-дослідницької діяльності.

Стосовно професійного самовдосконалення, то в освітньому

PEDAGOGY AND EDUCATION

процесі для майбутніх учителів маємо створювати належні умови для їх формальної, неформальної та інформальної освіти. Так, зокрема, необхідно звертати увагу на риси, які характеризують учителя-інноватора, та забезпечувати їх розвиток:

- суспільна та громадянська позиція, відповідальність, соціальна активність;
- любов і повага до дітей;
- високий рівень духовної культури;
- справжня інтелігентність;
- навички командної, групової роботи;
- інноваційне мислення, креативність, готовність до ризику;
- високий рівень професіоналізму;
- наявність потреби й готовність до самовдосконалення;
- здатність до рефлексії;
- наполегливість, цілеспрямованість, сміливість у розв'язанні складних проблем;
- уважність до дрібниць, самостійність.

На нашу думку, засобами підготовки майбутнього вчителя до інноваційної діяльності є такі: ділові ігри, дискусії, проектна діяльність, квести, у тому числі веб-квести, розв'язання проблемних ситуацій, виконання нетипових завдань під час виробничої та науково-дослідної практики, підготовка й захист кваліфікаційних робіт бакалавра (магістра).

Ділові ігри є найпоширенішим засобом розвитку творчої активності, креативності, нестандартного мислення, що сприяє підготовці майбутнього педагога до інноваційної діяльності. У процесі опанування змісту ОК здобувачі освіти мають можливість моделювати психолого-педагогічні, управлінські ситуації й обговорювати з колегами оптимальні варіанти їх розв'язання. Так, ми пропонуємо розробити банк інформації щодо визначення інформаційних потоків з управління інноваційною діяльністю педагогів. У ході виконання цього завдання здобувачі пропонують варіанти блоків інформації, їх структуру, періодичність надходження, методи збирання, форми узагальнення й виходу – з урахуванням цілей управління та структури освітньої організації [7].

Цікавими, за результатами опитування студентів, їм видається завдання аналізування офіційних веб-сайтів закладів освіти: відповідно до рекомендованих вимог здобувачі

PEDAGOGY AND EDUCATION

знаходять найкращі варіанти представлення інформації на сайтах, і так само сайти, що потребують удосконалення – або змістовного, або технічного, або дизайнерського тощо.

Дискусії використовуємо для обговорення засобів розвитку інформаційної культури учасників освітнього процесу, корпоративних стандартів освітніх організацій.

Прикладом веб-квесту є виконання завдання «Ділова бесіда». Здобувачі освіти, користуючись запропонованими лінками й указівками викладача, мають підготувати, дотримуючись вимог, ділову бесіду з будь-якого питання: вони вільні у виборі теми, мети, напряму діяльності, кола учасників тощо. Бажано передбачити різні варіанти розвитку такої бесіди – негативний і позитивний.

Під час виробничої практики студенти звертають увагу на організацію життєдіяльності закладу освіти: матеріально-технічне забезпечення, стиль спілкування, засоби привітання, освітні технології, методи та прийоми навчання й виховання. Аналізування процесів і результатів здобувачі проводять із використанням методів фактичної та документальної перевірки. Спонукаємо студентів помічати навіть так звані «дрібниці» в роботі закладу й окремих працівників, розгледіти новачі та інновації в управлінській і педагогічній діяльності. Цьому сприяє використання протоколів, кваліметричних моделей оцінювання видів діяльності, у тому числі щодо впровадження інновацій в освітній процес, готовності до інноваційної діяльності, управління інноваційними процесами.

Проектна діяльність пов'язує аудиторні заняття з різними видами практик та в підсумку виходить на захист кваліфікаційної роботи бакалавра (магістра). Прикладом проектної діяльності є розроблення стратегічних планів розвитку закладів освіти, цільових проектів, комплексно-цільових програм із удосконалення певних напрямів діяльності – навчальної, виховної, науково-дослідницької тощо. Під час практики здобувачі складають за результатами аналізу проекти, які доробляють під науковим керівництвом викладачів вишу та згодом представляють на захисті випускних робіт.

Отже, поєднання теоретичної та практичної складових в освітньому процесі забезпечує підготовку майбутнього педагога до інноваційної діяльності. Перспективами подальших наукових досліджень вважаємо за необхідне розробити кваліметричну модель оцінювання інноваційного середовища закладу освіти.

PEDAGOGY AND EDUCATION

References:

- [1] Даниленко Л. І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах: Монографія. Київ : Міленіум, 2004.
- [2] Курило В. С. Інноваційні процеси в освітніх системах. *Вісник Луганського державного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки*. Луганськ, 2000. № 1. С. 139–144.
- [3] Гречаник О. Є. Удосконалення підготовки та перепідготовки фахівців у системі післядипломної освіти в контексті модернізації системи освіти України. *Управління школою*. 2020. № 22–24. С. 2–18.
- [4] Мармаза О. І. Інновації в менеджменті освіти. Харків : Основа, 2019. Хлебнікова Т., Гречаник Є., Тищенко Т. Використання інтерактивних методів навчання менеджерів освіти як умова вдосконалення їх інноваційної діяльності. *Theory, Practice and Science. Abstracts of XXIII International Scientific and Practical Conference*. Tokyo, Japan. April 27–30, 2021. P. 324–329.
- [5] Хлебнікова Т., Гречаник Є., Тищенко Т. Використання інтерактивних методів навчання менеджерів освіти як умова вдосконалення їх інноваційної діяльності. *Theory, Practice and Science. Abstracts of XXIII International Scientific and Practical Conference*. Tokyo, Japan. April 27–30, 2021. P. 324–329.
- [6] Хлебнікова Т. М. Організація особистісно зорієнтованого навчання в системі післядипломної освіти : монографія. Харків : Основа, 2019. 128 с.
- [7] Григораш О. В. Інформаційне забезпечення інноваційної діяльності педагогів закладу загальної середньої освіти. *LOGOΣ : зб. наук. пр. з матеріалами I-ї Міжн. наук.-практ. конф. «Debats scientifiques et orientations prospectives du developpement scientifique»* (05 лют. 2021 р., Франція, Париж). Vol. 5. P. 47–51.